

آن بدون ایراد است؟ خیر، حتماً نکاتی دارد و ممکن است تعدادی از اصول قانون اساسی به اصلاح نیازمند باشد، اما روی هم رفته با ارزش است.

از نظر شما اصل ۲۷ از آن دسته اصولی است که باید بازنگری شود؟

نه، البته ممکن است گفته شود که نیاز است شفاف‌تر شود اما نباید در آن تجدید نظر کرد. در اصل ۲۷ آمده است تجمع بدون حمل سلاح باشد؛ چون در تجمع، اصل بر آزادی و حفظ امنیت مردم است. امنیت معترض باید حفظ شود تا بتواند اعتراض کند. اگر کسی سلاح بیاورد دیگر تجمع و اعلام اعتراض نیست، بلکه اعلام جنگ است. سلاح برای جنگیدن است نه برای حرف زدن و اعتراض کردن؛ بنابراین در اصل ۲۷ حمل سلاح در تجمعات ممنوع شده است. علاوه بر این، نباید سخنی گفت که جمهوریت را از بین ببرد. اگر تجمعات علیه اسلام یا علیه آموزه‌های اسلامی ملت باشد، در اصل علیه جمهوریت است؛ لذا آن اجتماع به ضد خودش تبدیل می‌شود. آن تجمعی که بیاید علیه اسلام و آموزه‌های دینی ملت تجمع کند، آن تجمع علیه جمهوریت است و آموزه‌های دینی و شیرازه‌ی کشوری را از بین می‌برد که جمهوریت را حفظ کرده است؛ لذا اصل جمهوریت اجازه نمی‌دهد کسی علیه اسلامیت تجمع کند.

اصل ۱۷۷ قانون اساسی تأکید دارد که محتوای اصول مربوط به اسلامی بودن نظام و ابتدای کلیه قوانین و مقررات بر اساس موازین اسلامی و پایه‌های ایمانی و اهداف جمهوری اسلامی ایران و جمهوری بودن حکومت و ولایت امر و امامت امت و نیز اداره امور کشور با اتکا به آرای عمومی و دین و مذهب رسمی ایران تغییر نمی‌کند؛ بنابراین بر اساس اصل آخر قانون اساسی، چند موضوع تغییرناپذیر است: اسلامیت، جمهوریت و رجوع به آرای عمومی. تا وقتی این ملت و این کشور و این قانون اساسی هست، قانون اساسی اجازه نمی‌دهد کسی بیاید و علیه جمهوریت و اسلامیت نظام قیام کند.

با توجه به این قبیل تأکیدات قانون اساسی بر نگاه بلند نظرانه به جمهوریت و اینکه می‌دانیم حق اعتراض از لوازم جمهوریت است، اما چرا تاکنون اصل ۲۷ به درستی اجرا نشده است؟ چرا نتوانستیم مسئله اعتراض مسالمت‌آمیز و قانونی را در کشور جا بیاوریم و نهادینه کنیم؟ مشکل در مرحله قانون‌گذاری است یا در مرحله اجرای قانون؟

به نظر من مربوط به هر دو مرحله است. البته مردم ما منتظر قانون‌گذاری و اجرای اصل ۲۷ نشدند؛ به عنوان مثال، هر زمان که مجلس دایر است، جلوی مجلس شورای اسلامی، چند گروه ایستاده‌اند، شعار می‌دهند و هر مطالبه و

اعتراض فرصت
نظام است. دفاع از
حق اعتراضات یک
ژست سیاسی یا یک
ادای سیاسی نیست
که بگوییم ما موافق
تجمعات هستیم.
ما باید از هر فرصتی
استفاده کنیم برای
اینکه همبستگی
ملی را حفظ کنیم و
اعتقادات مردم را به
نظام تقویت کنیم.